

Izhaja:

10, 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVII.

V Celovcu, 10. junija 1898.

Štev. 16.

Kje je glavni vzrok podraženja žita?

Na to odgovarjamo s kratka, na žitni borzi. Borza je trg v velikem. Take tržne hiše, kjer se shajajo večinoma judje, imamo v Trstu, Pragi, na Dunaju in v Budimpešti. Kupuje in prodaja se samo v velikem. Tako se n. pr. na borzi ne sklene nikoli manjša kupčija nego za 4000 gld. vrednosti. Povprečna cena, ki jo ima žito na borzi kak dan, velja za tisti dan po celi državi, zato ker se po kupčiji v velikem sama po sebi ravná kupčija v malem. Ko je buknila vojska med Španjci in med Severno Ameriko, so borzijanski judje brž hoteli zase dobička. Poslužili so se zato navadne borzijanske sleparije. Na borzi se namreč ne prodaja samo tako, da se brž po sklenjeni kupčiji blago izroči kupcu, marveč tudi tako, da se sklene kup in se zraven obljubi, da se bo blago čez 14 ali še več dnij izročilo kupcu. Taka kupčija se imenuje termino-kupčija, ker je sklenjena za neki gotov rok ali termin. Že pri tem se godé velike sleparije. Tisti, ki so kupili na tak način, skrbé, kar morejo, z vsemi možnimi zvijačami, da je cena blagá ob določenem roku višja, ali vsaj tolika, kolikoršno so sami obljubili za blago.

A sleparija je še hujši, če pomislimo, da se večina kupčij sklene od takih, ki nimajo nič blagá in ga tudi ne marajo kupiti, marveč samo med seboj igrajo ali stavijo. Večina kupčij na žitni borzi se sklepa n. pr. tako-le: Jeden borzijanec pravi drugemu: Pšenice meterski cent (100 kil) velja danes 10 gld.; jaz kupim od tebe 500 meterskih centov, da mi jih izročiš za 14 dnij in ti jo plačam po 11 gld. Drugi je zadovoljen in kupčija se sklene in zapiše. Za 14 dnij prideta borzijanca in pogledata ceno; kar je višji od 11 gld., plača kupec prodajalcu; če je pa nižji, pa plača prodajalec kupcu razliko. To je torej navadna stava, a take stave vplivajo na žitno ceno, ker se vse zapišejo in se srednja cena postavi kot tržna cena tistega dne. Taka kupčija se imenuje blanko-termino-kupčija, t. j. kupčija brez blagá. Sedaj so borzijanci ravno na ta način povzdignili žitu ceno. Računili so na to, da žita že nimajo več tisti, ki so je pridelali in da torej ne morejo imeti nobenega dobička od visokih žitnih cen in da mora

torej ves dobiček pasti v roke velikim špekulantom — njim samim. Celo judovski listi so to gonjo na žitni borzi pripisovali borzijanskim špekulantom.

Iz tega vidimo, da se mora pred vsem zatreči ta borzijanska sleparija. Najpreje se mora odpraviti blanko-termino žitna kupčija. Brez blaga bi ne smel nobeden prodajati; nobeden bi ne smel samo igrati z navideznimi kupčijami. Dalje bi se pa morala žitna borza tako urediti, da bi se tudi za manjšo množino žita, kot sedaj, lahko sklepale kupčije na borzi. Najmanjša množina naj bi se določila na 50 meterskih centov. Kmetijske zadruge bi mogle poseči v to sršenovo gnjezdo, ko bi same naravnost na borzi prodajale. Zato ne moremo ob tej priliki zamuditi, da ne bi iznova pozivljali naših kmetov, naj se organizujejo. Samo s krepkimi kmečkimi organizacijami bi se razdrli judovski in prekupski zid, ki sedaj loči kmeta od tistih, ki uživajo njegove pridelke. Zadnji čas je in ni ga izlepa večjega greha, kot je greh tistih, ki zavirajo gospodarsko združevanje kmečkega stanú.

„Glasnik“.

Državni zbor.

(Izvirno poročilo iz Dunaja.)

O položaju.

Tekom meseca majnika so zborovali avstrijski in ogerski delegati v Budimpešti ter obravnavali o skupnih državnih zadevah, zato je zbornica državnih poslancev med tem časom (od 7. do 31. majnika) počivala. Binkoštno sredo dné 1. junija so bili poslanci zopet poklicani na Dunaj, da nadaljujejo razpravo o njunih predlogih, ki menijo na rešitev jezikovnega vprašanja. Krasno je bilo jutro, nebó jasno in vedro, kot ribje oko, ko so dohajali poslanci v zbornico, a v dvorani je prevladala nekaka neprijetna tihota, ki napoveduje vihar in nevihto. Razmere med desnico in levico, med nemškimi strankami in med vlado so bile že pred počitnicami nejasne in zamotane, sedaj pa so do skrajnosti napete.

Ministerski predsednik grof Thun je prišel pri nemških strankah, nad katerimi gospodujeta Schönerer in Wolf, popolnoma v nemilost in si nakopal še hujše nasprotstvo in sovraštvó, kakor svoje dni grof Badeni. In kaj je zakrivil? Prvič ni še pre-

klical jezikovnih naredeb, drugič je razpustil občinski zastop graškega mesta, kjer so nemški radikali in narodovci surovo napadali bosnijske vojake in razgrajali proti cesarjevemu namestniku, in tretjič je imenoval bivšega pravosodnega ministra grofa Gleispacha kot predsednika višjega nadzornega v Gradcu. S takim postopanjem je grof Thun torej po sodbi nemških radikalcev dopolnil mero svojih političnih in vladnih pregeh; »užaljeni« Nemci so mu napovedali neprestani boj in najsilnejšo obstrukcijo v parlamentu, dokler jim ne dá dovoljnega zadoščenja. Razmere, pod katerimi se je sešla poslanska zbornica, so torej zelo žalostne. Zborovanje utegne trajati tri tedne, a prej ko ne, ne bo imelo nobenega sadú, nobenega uspeha, cvetela bo kakor pšenica nemška nagajivost. Poslanci bodo zborovali, da se bodo národi vnovič prepričali, da državni zbor ni sposoben za nobeno stvarno delo, da je národom samo na škodo in da se ljudstvo ne bode preveč razburilo, kedar bode vlada jela vladati s pomočjo § 14. brez — državnega zbora. Grof Thun bi sicer mogel razpustiti državni zbor in poskusiti nove volitve, a sodi se, da tega letos ne stori, ker pride na jesen nagodba z Ogersko na vrsto in ker bi rad zabranil volilni boj na predvečer cesarjevega vladarskega jubileja. Ob takem položaju je pričela dné 1. t. m.

XXI. seja.

Predsednik dr. Fuchs se je najprej spominjal pokojnega nadvojvode Leopolda, potem pa so prečitali zapisnikarji celo kopo raznovrstnih predlogov in vprašanj. Vlada sama je izročila 7 postavnih načrtov, poslanci pa so oglašali 19 nujnih in 7 navadnih nasvetov in stavili na ministra 41 različnih vprašanj ali interpelacij. Najvažnejša med vsemi sta predloga finančnega ministra dr. Kaizl-na, ki menita na to, da se naloži na prodajo sladkorja (cukra) nov davek, ki bo znašal 6 krajcarjev od kilograma, in da se odstrani kolek za časnike in za koledarje. Vlada hoče namreč prav kmalu rešiti dano besedo in uradnikom zvišati plačo, kakor jo določuje že l. 1896. sklenjeni zakon, katerega pa cesar do danes ni mogel potrditi, ker vladi primanjkuje potrebnega denarja. Potreščina znaša okroglih 16 milijonov goldinarjev, katere namerava denarni minister pokriti z uvedbo novega davka na sladkor. V slučaju, da zbornica pritrdi

Podlistek.

Kravjerepnik in Lisjak.

II.

Dijak Gustl in mlinar Lojze sta sedela skupaj pri gostilničarju Lipetu. Čakala sta kmeta Kravjerepnika, kateri bi imel vsak čas priti iz trga D. V veži pa sta sedela potepuh Lisjak, kateri se ni več prikazal v izbi za goste, odkar je bil razjaril kmete s svojim podlim govoričenjem, in delavec Golijat Rudečkar. Ravno se pritožuje Lojze, da se Kravjerepnik toliko časa mudi, ko pride težko pričakovani. Vsede se k mizi, izprazne ponujeno čašo, in jo zopet vrne z glavo majé.

„No, kaj pa je“, se oglasi gostilničar Lipe; „ti mar vino ni povšeči? Škoda ga je prodajati in ti se ga ne veselíš?“

Kravjerepnik pravi: „Od D. do tu že glavo majem, in jo bodem majal, dokler mi kdo te uganke ne reši.“

„Uganka? Kaj? No sproži!“

On začne: „Ko grem v D. čez trg, vidim tam v sredi stati en spomenik. Stopim bližje. Na eni strani so stale besede, — jaz jih ne vem več natanko —: „Voglarjevo ime bode živelo med ljudstvom še tedaj, ko Vas že dolgo zobje ne bodo več boleli!“ — na drugi pa: „Tiha molitva nas učiteljev je morebiti bila Bogu bolj ušeča, kakor pa Vaše

glasno žlobodranje.“²⁾ Gori pa na spomeniku — —“

„No, kaj je gori stalo?“

„Nič!“ — „Kaj nič?“ — „Če vam rečem, — nič. Rešite to uganko!“

Dijak Gustl se je zamislil, potem pravi: „Jo že imam. Jaz sem nekaj čital o celi stvari. Nek učitelj je prve, in nek drugi učitelj druge besede izustil. Ali ni res Lisjak?“

Lisjak pokuka zlovoltno skozi duri in pravi: „Sveda; saj sem vam jaz to pravil.“

„Sedaj še le razumem“ pravi Kravjerepnik. „To bo tedaj spomenik za kakega svetnika. Dokler bodo k temu svetniku molili, nobenega človeka zob ne bode bolel.“

Mlinar Lojze se oglasi: „Kaj pa pomeni drugi napis o žlobodranju.“

„Eh, to je ravno dokaz, da je svetnik. Svetniki molijo, — drugi ljudje »žlobodrajo«.“

„Nato pač ni dotični mislil“, pravi Gustl; „meni se le zdi, da on kratkomalo vsako glasno molitev žlobodranje imenuje, in to bi bilo slabo!“

„Kako to?“ se zadere Golijat Rudečkar.

„Odgovor ni težek. Molitev mora biti notranja, če hoče biti dobra. Če pa tudi z ustmi spoznavamo, kar v srcu čutimo, Bogu tudi pred ljudmi še večjo čast izkažemo; oni tedaj, kateri glasno molitev »žlobodranje« imenuje, se sramuje Bogu čast izkazevati.“

„Ja, šment!“ pravi Lojze, „radi tega tudi pravijo, da je njihova molitev Bogu le morebiti bolj všeča.“

„Dà, dà — velik svetnik bo postavljen na ta kamen,“ — pravi kmet Janez — „a zakaj ga še ni gori?“

„Ker še živi,“ odgovori Gustl — „in“, dostavi smehljaje, „ker je ravno velik svetnik in tedaj toli ponižen, da ne mara samega sebe gledati, kako ga prosijo ljudje za pomoč proti zobobolu in kako se učijo od njega »morebiti« prav moliti.“

Golijat Rudečkar se oglasi, vtakne glavo skozi duri in pravi:

„Vi nas hočete »fernihtat«! Vam je vsak pomoček prav, da dosežete cilj — saj učijo jezuitje, da »namen posvečuje pomago.«³⁾

„Kdo je to rekel?“ se oglašijo razjarjeni vsi.

„Moj prijatelj Lisjak!“

Tu se vzdigne Kravjerepnik:

„Slišite Lisjak! V Celovcu izhaja katoliški list »Mir«; ta obljubi vsakemu, kateri dokaže, da bi katoliška cerkev ali jezuitje kedaj učili, da se sme kaj hudega storiti, da se dobro doseže, — 500 kron. Ravno prej ste prosili Lipeta, da vam dá polič žganja na »kredo«. Poglejte, kako dobro došli bi — tisti peteri petdesetaki. Dokažite vi, prebrisana glava!“

Lisjak odgovori: „Jaz imam to iz »Kmetškega Lista«, in ta več vé, kakor vsi jezuitje skup.“ Potem vzame Golijata Rudečkarja pod pazduho in pravi: „Za voljo darila od 500 kron, ki jih morda sam »Prepir« bolje, ko mi potrebuje, ker se mi ne borujemo za denar, ampak pravico, hočemo prihodnjič odgovoriti.“⁴⁾ Pojmo dalje!“ in ponosen, kakor pav zapusti z Rudečkarjem gostilno, pa ostane dolžen žganje in — odgovor.

³⁾ „Kmetški List“ št. 3. ⁴⁾ „Kmetški List“ št. 5.

¹⁾ „Kmetški List“ št. 5.

²⁾ Ravno tam.

takemu zakonu, je vlada pripravljena odpraviti s prihodnjim letom časniški in koledarski kolek in s tem ustreči zahtevi, ki so jo poslanci ponavljali leto za letom. Ker proračun za leto 1898. vsled levičarske obstrukcije dosedaj ni prišel v obravnavo, primorana je vlada, zbornici predložiti začasni proračun za drugo poletje, t. j. od 1. julija do konca tega leta.

Izmed drugih samostojnih predlogov omenimo, da je posl. dr. Funke nasvetoval, naj se vojaški zakon premeni tako, da se vojaška služba zniža na dve leti, vsaj za take osebe, ki so nekoliko omikane ter da se odpravi drugo službeno leto za enoletne prostovoljce. Posl. Ghon predlaga, da naj bi se Bela in drugi planinski hudourniki v kanalski dolini zajezili in uravnali na državne stroške, tako, da bi niti koroška dežela niti obmejne občine kaj doplačevale. Poslanec bi se s tem predlogom gotovo prikupil svojim kanalskim volilcem, a če on s svojimi pristaši vladi v enomer samo kljubuje, sam ne more upati in pričakovati, da se bode takemu predlogu kedaj ustreglo.

Ko so bili prečitani vsi nujni in drugi samostojni predlogi, oglašil se graški profesor posl. dr. Hofmann pl. Wellenhof za besedo, ter predlaga, da zbornica takoj in pred vsemi drugimi predlogi razpravlja o njegovem nujnem nasvetu, da naj zbornica pozove vlado, da prekliche razglas c. kr. štajerskega namestnika, po katerem je bil mestni občinski zastop v Gradcu razpuščen. Predsednik je vprašal, ali tej zahtevi kdo ugovarja? Češki poslanec dr. Engel pravi: Po njegovem mnenju ne gre, da bi pretrgali razpravo o nujnih predlogih gledé jezikovnega vprašanja ter v imenu desnice izjavi, da je proti Hofmanovemu predlogu, da bi se takoj razgovarjalo o graških zadevah. Schönernerjanci in nemški nacionalci so dr. Engel-ju hrupno ugovarjali, a bilo je zastoj. Predsednik je z ozirom na ugovor desnice določil, da zbornica preide na dnevni red, t. j. da se bo nadaljevala razprava o jezikovnih predlogih. Nemški radikalci, ki so ob pričetku seje grozili z najsilnejšim kljubovanjem, so sicer upili in kričali, vendar so se uklonili predsedniku.

O jezikovnih predlogih

je prvi govoril isti posl. Hofman; jezikovnih stvari je omenjal le mimogredé, na dolgo in široko pa se je pečal z znanimi dogodki v Gradcu. Govornika je poslušalo komaj 20 poslancev. Za njim sta še govorila češki posl. dr. Foršt in moravski Nemeč, župan Götzt. Prvi nima nade, da bi sedanji parlament pravično rešil jezikovno vprašanje, pohvalil pa je vlado, da je odločno postopala proti graškim razsajevalcem. Götzt je prežvekal stare tožbe o zatiranih Nemcih, ter napovedal, da v zbornici ne bo miru, ne bo delovanja, dokler vlada jezikovnih naredb ne prekliche.

Dopisi prijateljev.

Slovinci! Zakurite na večer 4. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov.

Iz Celovca. (Kresovi na čast sv. Cirilu in Metodu.) Zopet se nam bliža za nas Slovence prepomenljivi praznik slovanskih blagovestnikov sv.

„Škoda, da je šel — se bi še malo kavsali“ pravi Lojze, si natoči vina ter izprazne čašo z besedami: „No, Lipe — le vlij ga!“ — Ko ta gre v klet, izmislil si je nagajivi Gustl novo šalo, katero je povedal Kravjerepniku in Lojzetu.

„Lipe — veš kaj“, ogovori Kravjerepnik gostilničarja; „mi smo napravili stavo; kdor jo izgubi, mora plačati vse, kar bomo danes pri tebi pili, — ali nam daš pijače naprej?“

„I, zakaj pa ne — to je prav! — Le pijmo ga!“ On se je sam vsedel k njim in žehlali so ga pošteno. Naslednje pa pravi Lipe, katerega je radovednost srbela: „Kakšna pa je vaša stava?“

„Veste, stric“, deje na to Gustl, „Kravjerepnik in jaz sva stavila, da bo oni list, kateri vero, duhovnike in vse krščanske može obrekuje, konfisciran. Jaz sem rekel, da ne bo, on pa, da bo. Kedar bo, potem dobite tudi denar za stavljeno vino.“

„Kateri pa je ta list?“

„Kmetški List“, — se zakrohota vsi trije. Lipe pa vzame Gusteljno za uho in zajamra: „Moj Bog! — na tak način svojega denarja nikoli ne bom videl.“

Modri izreki.

Kedar vladarji svojim národom vrnejo vero, potem morejo vojake razorožiti in poslati domú. — Največja in najpogostnejša nesreča je, nesrečo ne znati prenašati. — Lepo je, proti samemu sebi biti ponosen, grdo je proti drugim. — Veliko jih je, ki ljubijo denar, malo jih je, ki bi ga prav obračali.

Cirila in Metoda. Dolžnost naša je, da ga kakor druga leta obhajamo slovesno tudi letos ter pošljamo v nebesa iskrene molitve, da mili Bog na priprošajo sv. solunskih bratov, velikih dobrotnikov slovanskega rodú, varuje in ohrani rod naš, ko od vseh stranij leti toliko sovražnih napadov na-nj. Med koroškimi Slovenci udomačila se je lepa navada, da zažigajo na čast sv. Cirila in Metoda na predvečer njunega godu kresove. Rojaki, ostanite lepi navadi zvesti tudi letos in zažgite v večer 4. julija prav mnogo kresov! Nobena slovenska gora, noben hrib naj ne ostane oni večer brez kresa. Po vseh naših krajih naj svetijo in žareči plameni naj pričajo, da tudi koroški Slovenec še živi, in da ga vsa nasprotna sila še ni zadušila! Rodoljubi naj se spominjajo tudi naše Ciril-Metodove družbe, podružnice naj prirejajo shode, sploh pokažimo Slovenci, da znamo dostojno častiti velike dobrotnike slovanstva ter združujemo se v klicu: Sv. Ciril in Metod, varujta slovanski rod!

— (Rodoljubi, zlasti stariši — pozor!) Prihodnji mesec se bodo morali oglašati in delati izkušnje fanti, ki prestopijo iz ljudskih v latinske šole ali realke. Opozorjamo na to stariše in vse slovenske rodoljube. Koroški Slovenci bridko čutimo povsodi, kako nam primanjkuje slovenskih uradnikov, duhovnikov itd. Uradnikov, zmognih slovenščine, najdeš le zelo malo, zato Slovenec pri uradih tolikokrat ne najde pravice v svojem materinem jeziku! Dokaz pomanjkanja slovenskih duhovnikov pa je, da navedemo le en slučaj, ta, da sta letos med mladimi gospodi, ki stopijo v dušno pastirstvo, samo dva Slovence, in od teh je samo eden rodom Korošec. Število slovenskih dijakov na naših srednjih šolah je mnogo premajhno. Uzrok temu so največ naše nemškutarške šole, v katerih se slovenski fantje ne naučijo toliko, da bi z uspehom mogli vstopiti v srednje šole. — Dolžnost slovenskih rodoljubov je, da opomorejo kolikor je v njihovi moči omenjenemu pomanjkanju. Kjer se najdejo fantje, dosti pridni, nadarjeni in pripravi za uk, naj se skušajo spraviti v višje šole. Zlasti gg. duhovnike v imenu dobre stvari nujno prosimo, da stariše z dobrim svetom in svojo pomočjo podpirajo v tem oziru. Za one mladeniče, ki se mislijo posvetiti duhovskemu stanu, je „Marijanišče“, za katero naj se pravočasno oglašé. Pravočasno bodedo naznanili potrebno gledé vstopa v srednje šole. A že sedaj je treba starišem in drugim rodoljubom misliti na to, da pripravljajo svoje otroke na vstop v srednje šole.

Iz Celovca. (Praznik Srca Jezusovega.) Mil. g. knezoškof so izdali pastirski list, v smislu katerega se naročuje, da se obhaja nedelja Jezusovega Srca, kakor leta 1892., tudi letos po vsej škofiji prav slavnostno s slovesno službo božjo, pobožnostmi in s tem, da se vsi vkup posvetimo presvetemu Srcu Jezusovemu. V celovski slolni cerkvi bode tridnevna s pridigami in slovesno službo božjo. Tridnevna se prične dné 16. junija zvečer in se sklene na nedeljo zjutraj s procesijo v Gosposveto. Te procesije in te službe božje se lahko udeležé tudi fare iz okolice, dušnim pastirjem pa je pripuščeno, praznovati to nedeljo s skupnimi procesijami, s slovesnimi velikimi mašami in pridigami. Kjer je mogoče, naj bodo priporočene tudi tridnevne s pridigami, ali vsaj z rožnim vencem, litanijami in z blagoslovom. Te pobožnosti naj izprosijo iz Srca Jezusovega najobilnejše milosti svetemu očetu, slavljenu najvišjemu vladarju vseh vernikov, našemu cesarstvu pa pravo jedinstvo in notranji mir.

Iz Št. Janža v Rožu. (Naša z maga!) Zmagali smo častno po hudem boju! Nasprotniki napeli so vse moči, da obdržijo občinsko krmilo v svojih rokah, — ni šlo! Že meseca marca je bila potekla dōba sedanjemu županu Štef. Krasnik-u p. d. Košiču. Zavlekli so pa volitev do danes 6. junija, zakaj, to ugame lahko vsak otrok! Nasprotni bauernbundarski nemčurji, na čelu jim sloveči naš „sodawasserfabrikant“, napeli so vse moči, pritiskali na grd način na volilce, a — zastoj! Še je dosti trdnih mož, ki se ne vstrašijo zasramovanja, grdih psov in pritiska, marveč se brez strahú potegujejo za svoje prepričanje, za dobro našo slovensko in katoliško stvar! Slava in čast jim; plačilo za ogromni svoj trud so prejeli danes v lepi zmagi. Ta zmaga je tem pomenljivejša, ker smo si jo priborili v domači občini moža, ki je mislil da ima pod komando že ves Spodnji Rož, ki se je zoper nas zvezal s socijalnimi demokrati, zoper nas klical na pomoč samega Schönernerja. Ni mu pomagala ta zveza. Slovenska „Gemeinbürgschaft“ naših vrlih mož je premagala njega in njegove pomagače! Videlo se je, da politika „Kmetškega Lista“ še ni zmagala, tudi tam ne, kjer se

je ta list rodil in kjer gospoduje glavni mu pomagač! To je pomen naše zmage, in zato se je Slovenci veselimo tem bolj. — Volitev, o kateri bomo prihodnjič še več poročali, bila je zelo burna, ker so nasprotniki še tú napenjali vse strune, da proderajo s silo. Videlo se je, kako jim nobeno pomagilo ni preslabo za njih namene. Dà, dà, »g'spudi«, ta dan ste pokazali, kako pri Vas „namen posvečuje pomago“! Kot komisar je bil navzoč g. okrajni glavar Mac Nevin. V tretjem razredu so izvoljeni našinci: gg. Val. Šlemic, Mart. Štih, Mat. Krasnik, Jan. Male. Prvi je dobil 51, drugi po 49 glasov. V drugem razredu so izvoljeni z 18 glasovi našinci: gg. Andr. Šlemic, Mat. Singer, Seb. Plajer, Martin Švajgar. Nasprotniki so propadli v tretjem razredu za 2, v drugem za 3 glasove. Izid v prvem razredu mi, ko to pišem, še ni znan. — Čast in hvala vsem našim možem, ki se niso vstrašili nobenega pritiska, ki so stali trdno in zvesto kakor sive skale nad nami za dobro, pravično stvar. Le tako naprej in ne udajmo se!

Iz Hodiš. (V slovó. — Pozdrav.) Dne 25. aprila zapustili so nas dolgoletni naš dušni pastir preč. g. župnik Jožef Tavšič, preselivši se v Vogrče v zaslužni pokoj. S težkim srecem smo se poslavljali od njih, zakaj bili so nam vsa leta ne le dober učenik v dušnih, marveč tudi skrben voditelj v časnih zadevah. Vedno so bili vnet oznanjevalec besede božje, pa tudi neustrašen zagovornik pravice našega slovanskega národa ter skrben svetovalec v gospodarskih zadevah, kar so pokazali zlasti z ustanovitvijo živinorejskega društva. Iz srca se jim zahvaljujemo za vse dobrote in le želimo, da jih mili Bog ohrani še mnogo let! — Dobili smo zopet izvrstnega, za vse dobro vnetega dušnega pastirja, vč. g. A. Žák-a. Srčno smo se razveselili njihovega prihoda in le želimo, da jih nam ljubi Bog ohrani prav mnogo let v čvrsti delavnosti za blagor cerkve in národa!

Iz Zgornjega Roža. (Sadjerejcem. — Letina.) Začetkom meseca maja je začelo pri nas sadno drevje cveteti. Kamor si pogledal po sadunosnikih, je bilo drevje v najlepšem cvetu. Že dolgo časa nismo videli tako obilnega cvetu. Hruške in črešnje so že nastavile prav obilno golancev; tudi aprikozni in češplji kažejo že obilno sadú, pa tudi jabelk in orehov ne bode manjkalo, če nas, kar Bog obvari, kaka uima ne zadene. Velika nadloga na sadnem drevju so letos gosenice, ki so se v obilnem številu prikazale. Marsikateri gospodar bode obžaloval, da pozimi in v vigredi ni obiral zavitkov in zapredkov s svojih dreves, posebno z mladih, kar bi se takrat prav lahko in brez velike zamude moglo zgoditi. Pisatelj teh vrstic je nabral veliko goseničnih zaleg in v nekaterih naštel do 100 in 130 ravno vleženih gosenic. Kdor pomisli, kako požrešna je ta žival, lahko vidi, da v nekaterih dneh celo drevó lahko oguli. Letá znamenarjenost sadjerejca se torej prav hudo maščuje. — Čeravno smo pozimi zavili vsa mlada drevesca s slamo, je vendar tudi zajec škode naredil, posebno po vejah vsled debelega snega. Doslej kaže sadno drevje prav bujno rast, zato je treba, da se drevo za drevesom skrbno pregleda ter vsaki nered in vsaka poškodba, izrastki itd. koj v začetku odstranijo. Tú in tam se zapazi na deblu tudi rujava moka ali štupa, ki se melje iz male luknjice v koži. To je znamenje, da je lubadar za kožo, ki ti zamore včasih celo drevó vkončati. Zasluduj ga z nožem in dratom, dokler ga ne dobiš in potem zamaži rano z drevesnim voskom. — Tudi noša žita, ozimno in jarno sejanje se kažejo povsod dobro, posebno lepo se zrašča in gosti vigredna setev. Zimska rž je v krajih bolj drobnega stebila in kratkega latú; vendar sploh gosta in lepa. Travniki, posebno pa detelje so kaj lepe in goste; le škoda, da se je zasejala po travnikih preveč malovredna trava, oškanec (rhinanthus) imenovana, tako da vidiš nekateri rebri vsi rumeni. Dal Bog, da dobimo boljšo letino kakor lani, kajti revščina je velika; ne samo delávci, tudi mnogo gospodarjev je prisiljenih kupovati žito za drag denar za kruh in „mešto“. Mešta, pravijo, je naša „kešta“.

Iz Št. Jakoba v Rožu. (Raznoterosti.) Velika nesreča je zadela g. Kovačiča, ravnatelja naše slovenske petrazredne ljudske šole. Obiral je gosenice z drevesa, stoječ z jedno nogo na stolcu, z drugo pa opirajoč se na plot. Nenadoma se stolec nagne in učitelj pade, pa obvisi z levo nogo na plotu. Pri tem si je levo nogo v stopalu popolnoma izvil. Sedaj leži v primernej zavezi in Bog vé koliko tednov bode moral trpeti. Prava nesreča za šolo, posebno ker so nam jednega učitelja vzeli in v Šmihel pri Pliberku prestavili. Šola šteje sedaj 396 otrok in ima samo tri učiteljske moči. Prosimo, da bi šolske oblasti najprej ko mo-

Pristopite slovenskemu kat.-pol. in gosp. društvu!

goče odstranile te zadržke pri pouku. — Za nekaj let sem nas obiskuje nevarna davica pri otrokih. Vsake pozne jeseni in prve spomladi se že nekaj let pokazuje, tako tudi letos. Zbolela sta doslej dva otroka, pa sta hvala Bogu po porabi novega zdravila pod kožo zopet ozdravela. Zato gré posebna hvala g. doktorju Tobišu v Rožeku. Graje pa je vredno, da nekateri stariši iz nevednosti take otroke pusté še okoli hoditi, ko imajo že vse grlo pokrito z blede kožo, torej z jasnim znamenjem te hudo nalezljive bolezni. S tem prenašajo kal bolezni tudi v druge hiše. — V jako velikem številu so se udeleževali naši farani devetdnevne pobožnosti na čast sv. Duhu v farnej cerkvi. Rožan je tudi priden kristjan! — V Lješah so obhajali vsaki večer pod milim nebom pri križu sredi vasi majnikovo pobožnost. V mraku po Ave-Mariji se je zbralo vse polno ljudij z Lješ, Brda in z Breznice pri križu blizu košate lipe in so molili rožni venec, lavretanske litanije, vero, upanje in ljubezen. Po končanem delu in opravi videti stare in mlade zbrane za blagih spomladnih večerov v prekrasnej prirodi okoli križa v pobožnih molitvah, to vnema in spodbuja človeka k hvaležnosti proti Bogu, blaži srce in duh in deli nam mir in zadovoljnost.

Iz Velikovca. (Deček izgubljen. — Letina.) Na tržni dan zadnje kvaterne sredo izgubil je tukaj 9-letni deček Pavel Rudolf, sin posestnika p. d. Rudolfa na Vodovnici, občina Vovbre. Ob 11. uri dopoldne ga je oče pustil v tukajšnji gostilni pri Kincelnu, češ, naj tam ostane, med tem ko gre on v davkarijo plačat davke. Ko se oče ob 12. uri vrne, ne najde sinčka nikjer več in vse povpraševanje po okolici je bilo dozdej brez vspeha. Ne moremo si misliti, da bi tak brihtni deček, kakor je ubogi Rudolfov Pavle, ne našel več domu, tedaj je brzkone kak zlobni človek dečka s seboj odpeljal. Izgubljeni deček ima bele lase in je bledega obličja. Jopo nosi bolj temno, hlače pa svetle, na glavi pa ima bel špičast slamnik. Ako kdo kaj zve o tem otroku, naj blagovito to dečkovim žalostnim starišem naznaniti. — Na polju pri nas vse zelo lepo stoji, rž je kar krasna, dasi je suša že jela pritiskati. Sadje je zelo lepo cvetelo, ali cvetni keber je mnogo cvetja, posebno na jablanih, vničil in vsled suše je tudi mnogo sadu odpadlo, tako da se je naše upanje zelo zmanjšalo. Jabolk bo le malo, ali hrušek bo še dosti, tako da dobijo naši kmetje za domačo potrebo mošta. Naj nas ljubi Bog še dalje varuje neviht, potem si bodo mogli naši ubogi kmetje saj nekoliko pomagati.

Iz Velikovca. (Slovenska posojilnica.) Naša hranilnica in posojilnica je imela v sedmem upravnem letu 1897. 233.710 gld. 62 kr. denarnega prometa. Udov je pristopilo 44, izstopilo pa 26. Vsled tega narastlo je število društvenikov na 351, kateri imajo 367 glavnih in 14 upravnih deležev v skupnem znesku 36.988 gld. Izposodilo se je 88.640 gld. 17 kr., vrnilo pa 84.702 gld. 58 kr., torej so se pomnožila posojila za 3937 gld. 59 kr., in znašajo posojila skupaj 93.242 gld. 58 kr. Hranilnih vlog se je vložilo 29.580 gld. 38 kr., vzdignilo pa 23.223 gld. 42 kr.; zvišalo se je torej stanje hranilnih vlog za 6326 gld. 96 kr., in znašajo koncem leta s kapitalizovanimi obrestmi vred 94.753 gld. 57 kr. Rezervni zaklad znaša koncem leta 1896. 3476 gld. 44 kr., kateremu se priklopi čisti dobiček leta 1897. v znesku 384 gld. 49 kr., tako da znaša sedaj celi rezervni zaklad za slučajne zgube 3860 gld. 93 kr.

Iz Štebnja ob Velikovcu. (Shod.) Na binkoštni pondeljek dné 30. maja je tu v Mežnarjevi gostilni zborovala podružnica sv. Cirila in Metoda za Velikovec in okolico. Shod se je mogel ljudstvu naznaniti še le zadnje dni, vkljub temu je bila udeležba prav dobra. Posebno pohvalno treba je omeniti vrlih Djekšanov, ki se niso zbal dolgega pota. V daljšem govoru nam je g. Rozman pojasnil, kakšna naj je šola za slovenske otroke. G. Križaj je v izvrstnem govoru kazal veliko pogubo slabih in veliko korist dobrih časnikov in navzoče navduševal, naj povsod nasprotujejo slabim, pa marljivo razširjajo dobre, slovenske in krščanske liste. Želimo le, da najdejo iskrene besede pravi odmev v tem, da se dá slovo slabim listom, ki se nam od nasprotnikov toliko vsiljujejo, ki so pa pravi strup za ljudstvo. Čast. g. Treiber je ovrigel razne laži, s katerimi delujejo naši nasprotniki zoper „národno šolo“ Ciril-Methodove družbe. Z vidnim zanimanjem so sledili navzoči govorom. Potrdil se je stari odbor. Pobiranje letnine je imelo prav povoljen uspeh. Omeniti moram še izbornega petja šentjurskih in želinjskih pevcev, ki so nas kratkočasili z res dovršenim petjem. Točno in lepo so peli tudi težje skladbe, dokaz, koliko stori marljivost in navdušenje za dobro stvar. Želimo le, da vrli „slavčeki“ tudi zanaprej tako pridno gojijo slovensko pesem in nas še mnogokrat razveselé po naših shodih! Na svidenje!

Iz Sinčevsi. (Hranilnica in posojilnica.) Pristopilo je tekom leta 1897. 39 zadružnikov; ostalo je koncem leta 477 zadružnikov z 382 glavnimi in 179 upravnimi deleži v skupnem znesku 3999 gld. Vložilo se je tekom leta 26.961 gld. 27 kr., vzdignilo pa 23.780 gld. 40 kr. Hranilne vloge so se zvišale za 3180 gld. 87 kr. in znašajo koncem leta 96.105 gld. 33 kr. Posojil se je dalo tekom leta 14.961 gld., vrnilo pa 9.680 gld. 44 kr. Vsa posojila znašajo skupaj 103.899 gld. 60 kr. Splošni rezervni fond znaša 455 gld. 63 kr., specialni pa 3163 gld. 17 kr., skupaj 3618 gld. 80 kr. Čisti dobiček z 85 gld. 97 kr. priklopi se specialnemu rezervnemu zakladu za slučajne izgube.

Iz Libelič. (Prenočišče „Kmetškega Lista.“) Na dopis v zadnji številki „Mir“-a nam naznanja gosp. Janez Edlman, trgovec s smodnikom v Libeličah, da „Kmetški List“ ne prihaja v njegovo hišo, kakor se je nam po pomoti poročalo. To se nam potrjuje tudi od druge strani z dostavkom, da tudi g. Bric nima tega lista. Torej dopis v zadnji številki s tem drage volje popravljamo. Veseli nas, da „Lisjak“ najde tako malo privržencev, in upamo, da bodo tudi tisti, do katerih še zahaja, kmalu spoznali, da iz te moke luterancev in „bauernbunarjev“ za nas katoliške Slovence ne bo kruha!

Iz pliberškega okraja. (Pomanjkanje plemenskih prašičev.) Kake tri leta je minulo, kar je naša deželna vlada prepovedala našim slovenskim bratom Kranjcem, Štajercem in Hrvatom uvaževati v naše kraje plemenske svinje. To menda zato, da bi si mi sami priredili svinj ter bi ta denar v deželi ostal. Mi smo tudi mislili, da bo ta naredba prav, a motili smo se. Naš pliberški okraj je drugače dober, ali za živinorejo ni pripraven, posebno občine Blato, Bistrica in Pliberk, kjer ni nobenih pašnikov. Mi se, kakor naši dedje in pradedje, od pitanja živine pa ne od reje živimo. Pod našim podnebjem dobro vspeva krompir, pesa in sploh pridelki so za pitanje svinj prav dobri. Tako nas že naše zemlje dar primora, da živino pitamo. Ali kaj nam pomaga vse to, ko za pitanje ne moremo prašičev dobiti. Naši gospodarji in gospodinje si prizadevajo z vsem trdom svinj doma prirrediti, ali brez vspeha. Ves trud, živinorejske knjige in učitelji te stroke nam ne pomagajo. Skrbiš, da ti svinja povrže šop prašičkov, a ko le malo odrastejo, pokrepajo eden za drugim. Dokler so jih uvažali tuje in je prase zbolelo, se je reklo: „bolezen je prišla s tujega“; odkod pa pride bolezen sedaj, ko imamo samo koroške in ko jih še vedno pokrepá toliko? Srednji kmet, kateri je prej pital 10 prašičev, jih more zdaj samo 3, 4 ali 5 pitati, in kako to? Kakor vsak vé, mlado prase ni za pitanje; ko bi jih hotel sam izrediti, bi jih moral, če bi jih hotel 10 pitati, blizu 30 imeti, da bi starejših deset bili že za pitanje pripravni. Ker se jih zdaj več ko polovica manj pitati zamore, ima jih komaj za domačo porabo, a kje naj vzame denar za sedanja velika plačila? Naša deželna vlada je vedela, koliko denarja je od nas šlo na tuje kraje za svinje; ali tega pa ni vedela, da smo mi po 50 do 70% pripitali; ali to ni lep zaslužek? Mi smo torej primorani se zoper to naredbo pritožiti, če hočemo še obstati. Ako nam ne privolijo, se bomo pa morali kakor z zvezanimi rokami našim žalostnim razmeram udati. Kmetje, zbudite se in prosite deželne poslance in vlado, da nam pomorejo, dokler je še čas. Kakor vsak spozna, grejo naše kmetije očitno rakovo pot. Če ne pripustijo uvažati prašičev kakor prej, naj bi vsaj pustili posameznim kmetom iti na sejme, kjer je bolezn ali svinjske kuge prost kraj, da bi si mogel vsak po svoji volji kupiti kar potrebuje. Meni ne gre v glavo, zakaj bi koroški kmet ne smel kupovati svinj iz kakega bolezn prostega kraja druge dežele, ko smemo vendar govejo živino kupovati iz drugih krajev.

Iz Prevalj. (Slovenska posojilnica) je imela koncem leta 1897. 289 udov, izmed katerih jih ima: v glavnih deležih 80 udov vplačano 810 gld., v upravnih deležih 209 udov vplačano 302 gld. Pristopilo je 28 novih udov. Odstopilo je 7 udov z glavnimi deleži in 9 z upravnimi deleži. Posojil je koncem leta 1897. 384 v znesku 74.515 gld., vložnikov pa 323, ki imajo 113.449 gld. vlog. Splošni rezervni zaklad šteje 1133 gld., posebni 2060 gld.

Iz Ojstrice nad Spod. Dravbergom. (Odgovor „Kmetškemu Listu.“) V zadnji številki „Kmetškega Lista“ napada me na prav surov način neimenovan učitelj „-r“. Na učiteljske psovke ne odgovarjam, kajti psovati zna vsaki — fakin. Samo eno reč moram omeniti. Neimenovani učitelj „-r“ govori o „smetju pred mojimi durmi“ in dostavlja: „Ako bi milostljivi gospod škof tako vzorne delavce na svojem dušnem in verskem polju imeli, kakor jih imajo gospod deželni šolski nadzornik na šolskem, bi morda njih tudi veselilo.“ G. učitelj „-r“, jaz Vas pozovem, da poveste in objavite, kako „smetje“ leži pred mojimi durmi, da bodo tudi g. škof o tem izvedeli. Če tega ne storite,

imenujem Vas nesramnega lažnika in obrekovalca! Smetje, dragi učitelj „-r“, in sicer, prav smrdljive kupe, iščite kje drugod; prav blizu sebe jih najdete. V tiste kupe bi imeli že dolgo vtakniti svoj nos, da bi izvedele tudi šolske oblasti, kako smejo zadovoljne biti z nekaterimi učitelji. Vam privoščiti več besed, se mi ne zdi vredno in z Vami vred pravim: „Sapienti sat!“ Dragotin Hüttner, župnik.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Rusini so slavili 19. maja petdesetletni spomin odprave tlake. Na tisoče Rusinov se je zbralo v Lvovu. Povdarjala se je potreba národne sloge in sklenila resolucija, ki zahteva enakopravnost s Poljaki. — Češki deželni poslanec Julij Lippert, namestnik deželnega maršala, je odložil svoj mandat. Umaknil se je s tem gonji, ki sta jo med njegovimi volilci uprizorila Schönerer in Wolf, ker je bil kot Nемеc za spravo s Čehi. — V Lincu so minule praznike zborovali odposlanci socijaldemokratske stranke. Hvalili so se, koliko so že „dosegli“ (?) za ljudstvo, ki pa o tem ne čuti ničesar. „Delo“ socijalnih demokratov spoznavamo samo v Celovcu, ko nas napadajo s kamenjem in blatom.

Druge države. V Belgiji so pri volitvah zopet sijajno zmagali katoličani. — V Srbiji se vršijo volitve za vlado ugodno.

Novičar.

Na Koroškem. (Beseda „Windischer“ je psovka.) Graško okrajno sodišče je obsodilo 14. aprila t. l. nekoga radi razžaljenja časti po § 436. na denarno globo (kazen), ker je svojemu nasprotniku dejal „Windischer“. Obsojenec je naredil na deželno sodišče priziv, o katerem se je razpravljalo dné 22. maja. Sodišče je potrdilo obsodbo, da je beseda „Windischer“ psovka. — Treba si bode to dobro zapomniti in paziti bode posebno tudi na to, da nas c. kr. uradniki sami ne bodo žalili s takimi izrazi, kakor se je že čestokrat dogodilo in se tudi danes še dogaja pri različnih naših uradih. Naše somišljenike pa uljudno prosimo, da se nam vsi taki slučajji takoj naznanijo, da moremo potrebno ukreniti.

(Duhovske zadeve.) Ob binkoštnih praznikih je bilo v celovski stolnici birmanih 1324 otrok, in sicer 664 fantov in 660 deklic. — Č. g. Franc Lenc, župnik v Žel. Kaplji, se je odpovedal tej fari, ki je razpisana do 15. julija.

(Umori in samomori.) Znamenje našega časa so vedno množeci se umori in samomori. Ob binkoštnih je v Otočah pod Celovcem nek fužinski delavec umoril nekega hlapca iz ljubosumnosti. Delavec se je hotel umoriti tudi sam, a to so mu še zabranili. — Na postaji Podkloštrm so našli v stranišču truplo novorojenega otroka, katerega je takoj po porodu umorila 18-letna mati B. Novak. Nečloveško mater so zaprli. — V Vinicah pri Vetrinju se je obesil dné 31. maja kočar F. Prijolič. — V Celovcu se je dné 4. junija zastupila 29-letna vdova A. Witzelsberger iz žalosti nad smrtjo svojega moža, ki je umrl 14 dnij prej. — V Št. Rupertu ob Celovcu se je dné 2. t. m. zastupil 45-letni delavec Fr. Kropf.

(Glasovi nasprotnikov.) Binkoštno praznike zbrali so se v Beljaku nemški študentje na veliko „heilanje“. Mesto jih je slovesno vsprejelo, navzoči so bili tudi koroški drž. poslanci, a na čelu jim sloveči kričar Wolf. Pridobivali so dijake za nemško ropotanje in Wolf je napovedal, da bodo Nemci pričeti boj brezobzirno nadaljevali. Poleg Wolfa so koroški poslanci, zlasti dr. Steinwender, igrali žalostno vlogo. Videlo se je, kako so vsi pod komando Schönerer-Wolf-ovo, ker se bojé za svoje mandate. Ni prijetno, če ptuja ptica sili v gnjezdo. Slavnostna dvorana je bila okinčana s podobami cesarja Jožefa II. in Bismarka (!), o podobih našega cesarja se ne omenja ničesar. To pové dosti, v kakem duhu se je obhajala slavnost. Preveliko navdušenje mladih gospodov, katerim bi več koristilo učenje nego „heilanje“, je hladil obilni dež. — Celovski mestni zbor je minuli teden v izvanredni seji sklenil resolucijo, v kateri odobrava postopanje mestnih graških očetov ter ugovarja razpustu tamošnjega občnega zbora! Glavno besedo pri tem je imel zopet neizogibni podžupan dr. Metnic. No, svet se suče vkljub tej resoluciji mirno naprej; mestni očetje, ki so v tem oziru tako hitri, pa imajo mnogo hvaležnejšega in koristnejšega dela, nego je napravljanje takih komedij! Jednako je „resolucijoniral“ tudi obč. odbor v Beljaku.

(Potrebno novo društvo.) Slovenski državni poslanci so sklenili, da se v Ljubljani osnuje slovensko gospodarsko društvo, slično nemški „Südmark“, ker postaja „Südmarka“ na severu in na jugu vedno nevarnejša Slovincem. Novo slovensko društvo, bode s potrebnimi podobori delovalo za obrambo slovenske zemlje. V kratkem

izide vabilo k razgovoru v Ljubljani. Velika potreba takega društva je jasna. Zato le iskreno želimo, da se lepa misel čim preje v djanju izvede!

* Razpisano je mesto okrožnega zdravnika v Grebinju. Dasi ta okraj obsega le slovenske občine, se vendar v razpisu ne zahteva znanje slovenščine. Stara krivica! — Razpisana je dalje 2. učiteljska služba v Lipi nad Vrbo. Tudi tu ne zahtevajo znanja slovenščine. Tako nam merijo v Beljaku! Kdaj bo temu vendar enkrat konec? — Občinski lov v Kotljah se bode dal po dražbi za 6 mesecev v najem dne 15. junija ob 1/2 11. uri. — Dne 1. junija je bilo v Celovcu posvetovanje o železnici v Rožno dolino. Udeležili so se zastopniki celovškega mesta, trgovinske zbornice, deželnega odbora in prizadetih posestnikov. Sklenili so delati na to, da ministerstvo dá pregledati nameravano črto.

Na Kranjskem. V Ljubljani je dne 1. jun. po kratki bolezni umrl č. g. Fr. Barborič, vpočkjeni župnik, star 65 let. Pokojnik je služboval prejšnja leta na Koroškem kot župnik v Št. Jakobu v Rožu in Št. Tomažu. N. p. v m.! — Zveza slovenskih učiteljskih društev ima svoj letošnji 10. občni zbor dne 3. in 4. avg. v Ljubljani. — Novo vojaško bolnišnico bodo zidali v Ljubljani. — Slovenski župani se bodo meseca avgusta zbrali v Ljubljani, da skupno zahtevajo slovensko vsučilišče. Ob istem času bode tam dijaški shod in velika Ciril-Methodova slavnost. — Novo telovadno društvo „Sokol“ snujejo na Vrhniki. — Pri dopolnilni volitvi za drž. zbor je bil dne 6. t. m. namesto dr. Šusteršiča brez borbe izvoljen poslanec kandidat kat.-narodne stranke sodn. svetovalec Vencajz.

Na Štajerskem. Vlada je razpustila občinski odbor v Gradcu, ker je rogovilil zoper razne vladne naredbe. Ravnal je prav puntarsko, ne zmenivši se več za postavu. Policijo so pomnožili z orožniki z dežele. Mestno upravo oskrbuje vladni komisar. Nemci se kajpak hudo repenčijo nad odločnim korakom vlade. Ni čuda, saj tudi pes zavtili, če mu stopiš na rep! — Pri občinskih volitvah v Ljutomeru so Slovenci zmagali samo v tretjem razredu. Nemškutarjem je prišel na pomoč tudi častivredni okrajni glavar celovski Mac Nevin, o katerem piše „Slovenski Gospodar“: „Že davno ga je odnesla sapa na Koroško, a Štajerske še vedno ne more pozabiti. Pri zadnjih občinskih volitvah v Ljutomeru je zopet priskočil tamošnjim posili-Nemcem s svojim glasom na pomoč. Baron je namreč častni občan ljutomerski. Ker si prej ni pridobil nobenih zaslug za trg, pridobiva si jih sedaj pri volitvah. Častno občanstvo se mu je dalo torej na kredo.“

Na Primorskem. V Gorici so ustanovili krojaško zadrugo. Goriški Slovenci se v zadnjem času na gospodarskem polju krepko gibljejo. Naj bi bili vzgled tudi drugim Slovincem! — Vrla „Kmetijska in vrtnarska družba za Trst in okolico“ je začela izdajati svoje družbeno glasilo „Gospodarski list za tržaško okolico“. List bode izhajal prvi dan vsakega meseca. Z veseljem pozdravljamo ta korak prepotrebne družbe v pouk tržaških okoličanov.

Novo razglednice. V založbi g. Iv. Bonača v Šelenburgovih ulicah v Ljubljani so izšle nove dopisnice-razglednice. Na njih se vidi sv. Jošt nad Kranjem, Toma Zupana dvorec pri Okroglem, v vnožju bistra Sava in nad celo pokrajino se kaže podoba Toma Zupana, prvomestnika družbe sv. Cirila in Metoda. Cena dopisnice je 5 kr., podružnice in prekupovalci pa dobe 100 dopisnic za 4 gld. Ker se prodajajo v korist Ciril-Methodove družbe, jih ni treba še posebej priporočati.

Slovenci, zahtevajte povsod ter rabite samo vžigalice in svinčnike družbe sv. Cirila in Metoda!

V Celovcu dobijo se vžigalice in svinčniki „družbe sv. Cirila in Metoda“ v trafiki gosp. Izop, kosarske ulice številka 7.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Sodišče Celovec. Dražba Krenovega posestva Simona Smoleja v Tribljah je prenešana na dan 29. avgusta. (1857 gld.)

Dne 3. sept. ob 11. uri, izba št. 85., Weberlova kmetija J. Punčarta pod Križno goro, vl. št. 15, d. ob. Št. Martin. (10.016 gld.)

Dne 25. avg. ob 11. uri, izba št. 85. Božičeva bajta Janeza Kanduta v Ragivesi, h. št. 9, vl. št. 119, d. ob. Gospa sveta. (770 gld.)

Dne 27. avg. ob 11. uri, izba št. 85. Pirkerjeva kmetija Jan. Pradučnika v Vabci vasi, vl. št. 22, d. ob. Vabča v as pri Čanjčah. (5789 gld.)

Dražba Hartwigovega posestva se je prestavila od 10. marca na dan 11. junija. (21.583 gld.)

Dne 30. junija ob 11. uri, soba št. 85. Posestvo Jan. Moswigerja p. d. Pežla v Kajžicah vl. št. 6, d. ob. Bilčoves. (1351 gld.)

Sodišče Borovlje. Dne 15. junija od 11. do 12. ure. Strahovo posestvo Andrej Pošingerja, vl. št. 22, d. ob. Podljubelj. (3750 gld.)

Sodišče Rožek. Dne 24. junija ob 11. uri, posestvo Neže Kreiner p. d. Lukele na Gori, vl. št. 19, d. ob. Tmara vas. (2158 gld.)

Sodišče Pliberk. Dne 29. julija in 2. sept. kmetija Neže Močivnik p. d. Hanzman v Podkrajju vl. št. 14. (1682 gld.)

Dne 24. junija od 1/2 11. do 1/2 12. ure, v izbi št. 2. Perničeva kmetija iz zapuščine J. Gutovnika, vl. št. 13, d. ob. Šmarjeta. (1855 gld.)

Sodišče Podkloster. Dne 11. jun. od 11. do 12. ure, posestvo Jan. Bruggerja p. d. Hojša v Rutah, vl. št. 63, d. ob. Selče. (8600 gld.)

Sodišče Svinec. Dne 15. junija in 14. julija: Posestvo Ign. Štefla p. d. Jonkeja v Gradu pri Št. Janžu. (8744 gld.)

Naznanila.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemenih zavrtkov itd. po najnižjih cenah.

Slovenci in Slovenke!

Prava kava družbe sv. Cirila in Metoda, katero dobite v vsaki prodajalnici, daje najboljši okus in lepo barvo črni ali mlečni kavi, ako jo k isti rabite.

Zahtevajte torej le povsod to izborno domačo kavo.

Glavni zalagatelj: Ivan Jebačin, Ljubljana.

Nova kovačnica z malim posestvom

v živahnem Šmihelu nad Pliberkom se zaradi preselitve pod prav ugodnimi pogoji proda. Hiša — z vsemi potrebnimi prostori — je nova; 10 birnov posetve; lep vrt itd. — Več pove:

Peter Vavpotič v Šmihelu nad Pliberkom.

Feliks Toman,

kamnoseški mojster in podobar v Ljubljani,

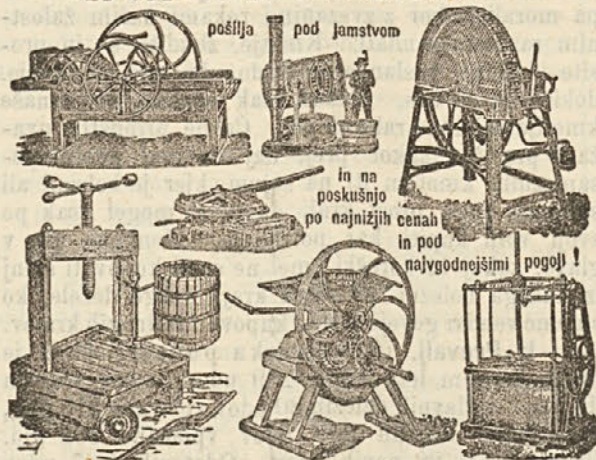
Reseljeva cesta št. 26,

prva slovenska tvrdka s stroji na par, ima bogato zalogo

nagrobnih spomenikov,

prezame vsako stavbeno kamnoseško delo in se p. č. duhovščini priporoča za izdelovanje altarjev, podob, prižnic, obhajilnikov, krstnih kamnov itd. po najnižji ceni. Potrebne načrte izdeljuje brezplačno.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, eurovo ali prirečeno, za vsakovrstne stroje. Bagato ilustrovani 132 strani obsežni cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastavi.

IG. HELLER, DUNAJ
PRATERSTRASSE № 49.
Preprodajalci se iščejo.

Učenca

z dobrimi spričevali išče Matija Singer, krojač v Svetni vasi, pošta Podgoró v Rožu.

Na prodaj je

Butačevo posestvo na Tračji, v Tinjski fari, s 27 birnji posetve, s potrebno travenčino in goro. Več se poižve pri posestniku L. Lušin-u p. d. Butaču, pošta Tinje.

V zalogi tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu izišel je:

Mali Katekizem ali krščanski nauk,

cena 15 kr.

in

Veliki Katekizem ali krščanski nauk,

cena 40 kr.

Izvirnik potrdili so vsi avstrijski škofje, zbrani na Dunaju dne 9. aprila 1894.

Visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje ju je pripustilo z odlokom z dne 28. marca 1898, št. 7200, kot učno knjigo

Srednji Katekizem ali krščanski nauk,

cena 32 kr.,

potrjen od vis. c. kr. ministerstva za uk in bogočastje z odlokom z dne 30. aprila 1898, št. 9940, kot učna knjiga.

Za obila naročila se priporoča

tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.

JANEZ KUCHAR

izdelovatelj orgel v Št. Lenartu pod Ljubelom

pošta Podgoró na Koroškem,

priporoča se, zamajčujoč dobro in kolikor mogoče ceno izdelovanje, za vsa v to stroko spadajoča dela. Potrebna znanja si je pridobil pri gospodih Jemlich-u v Draždanih, Weigl-u v Stuttgartu in po več avstrijskih mestih, ter prosi za zaupanje p. i. čast. duhovščine in cerkvenih predstojništev.

SLAMNIKE

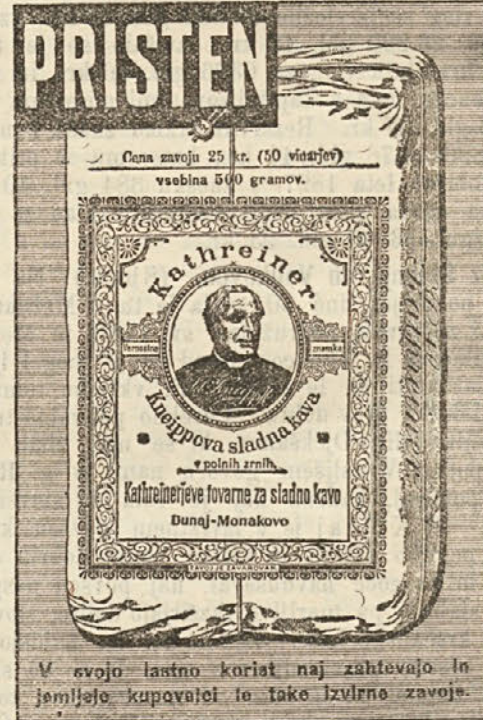
vsakovrstne oblike, najnovejše mode, iz domače in tuje slame, izdeljuje, popravlja, štafira ter prodaja na debelo in drobno

FRANC CERAR,

tovarna slamnikov v Domžalah pri Ljubljani.

(Vstanovljena 1863. leta.)

Cenik na zahtevanje se pošilja brezplačno in poštne prosto.

Priporočilo.

Podpisani ima v zalogi dobro, pod jamstvom pristno vipavsko rumeno in rudeče tirolsko naravno vino.

Cene so od 24 do 30 kr., rudeče vino od 22 do 26 kr. Tudi je dobiti tukaj dobro, zdravo, rudeče tirolsko vino za delavce po 16 kr.

Priporočam se častiti duhovščini in kmetom, naj se o potrebi pri meni oglasijo; postreglo se jim bode pošteno. Z odličnim spoštovanjem

Urh Rožič v Pliberku.